

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA KAKANJ

Služba za društvene djelatnosti, boračka pitanja,
raseljena lica, izbjeglice i povratnike

INFORMACIJA O STANJU U OSNOVNIM I SREDNjim ŠKOLAMA NA PODRUČJU
OPĆINE KAKANJ NA KRAJU PRETHODNE I POČETKU NOVE ŠKOLSKE 2018/19.

OBRAĐIVAČ:

Služba za društvene djelatnosti, boračka pitanja,
raseljena lica, izbjeglice i povratnike

PREDLAGAČ: Općinski načelnik

RAZMATRA I USVAJA: Općinsko vijeće

Kakanj, novembar 2018. godina

UVOD

Informacija o stanju u osnovnim i srednjim školama na području općine Kakanj na kraju prethodne i početku nove školske 2018/19. godine sačinjena je na bazi podataka dobijenih od osnovnih i srednjih škola na području općine Kakanj.

Osnovnu i srednju školu kao javnu ustanovu osniva Skupština Kantona, u skladu sa principima i standardima utvrđenim zakonom, te u skladu sa dugoročnim programom razvoja i koncepcijom odgoja i osnovnog i srednjeg obrazovanja, koji na prijedlog Općinskog vijeća, donosi Skupština Kantona. Osnivač obezbjeđuje sredstva za osnivanje i rad u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima za osnovnu i srednju školu i normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila.

Osnovna škola je ustanova u kojoj se obavlja odgoj i obrazovanje učenika normalnog psihičkog i tjelesnog razvoja i učenika sa posebnim obrazovnim potrebama, te škola za osnovno obrazovanje odraslih. Svrha osnovnog školstva je da učeniku omogući stjecanje znanja, pojmova, umijeća, stavova i navika potrebnih za život i rad ili daljnje školovanje.

Srednja škola je ustanova u kojoj se vrši srednje obrazovanje i odgoj učenika koji su završili osnovnu školu.

Da bi se to ostvarilo potreban je kvalitetan sistem obrazovanja počev od nastavnih planova i programa, sadržaja i kvaliteta udžbenika, povezanosti škole sa lokalnom i širom društvenom zajednicom, opremljenosti školskih objekata, dodatnog obrazovanja nastavničkog kadra i sl.

Osnovno i srednje obrazovanje i odgoj su djelatnosti od posebnog društvenog značaja. Razvoj djelatnosti srednjeg obrazovanja i odgoja utvrđuje se planom koji donosi Skupština Zeničko-dobojskog kantona, uz prethodno pribavljeno mišljenje Općinskog vijeća. Tim planom se utvrđuje potreba društva, obim i vrsta srednjeg obrazovanja i odgoja za određeni period u Kantonu.

Škola ima odgovornost da u vlastitoj sredini i u sredini u kojoj djeluje doprinese stvaranju takve kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala BiH.

1. STANJE U OSNOVNIM ŠKOLAMA NA PODRUČJU OPĆINE KAKANJ

1.1. Broj osnovnih škola

Na području općine Kakanj djeluje 6 redovnih osnovnih škola i to:

1. **JU OŠ „Hamdija Kreševljaković“,**
2. **JU OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“ sa područnim školama:**
 - PŠ Tršće
 - PŠ Bijele Vode
 - PŠ Zagrađe i
 - PŠ Vukanovići
3. **JU OŠ „Omer Mušić“ sa područnim školama:**
 - PŠ Čelikovina
 - PŠ Bištrani
 - PŠ Veliki Trnovci
 - PŠ Kraljeva Sutjeska i
 - PŠ Nažbilj
4. **JU OŠ „Ahmed Muradbegović“ sa područnim školama:**
 - PŠ Bilješevo
 - PŠ Rošćevina

- PŠ Desetnik
 - PŠ Gora i
 - PŠ Modrinje
- 5. JU OŠ „15. april“ sa područnim školama:**
- PŠ Termoelektrana
 - PŠ Čatići
 - PŠ Slapnica
 - PŠ Gora
 - PŠ Sebinje
- 6. JU OŠ „Rešad Kadić „ sa područnim školama:**
- PŠ Krševac
 - PŠ Dubovo Brdo

Broj područnih škola je **21** od kojih je 18 petorazrednih i 3 devetorazredne područne osnovne škole. Devetorazredne područne škole su:

- PŠ Naselje TE (u okviru JU OŠ „ 15. april“) – sa 124 učenika
- PŠ Tršće (u okviru JU OŠ „ M.M. Bašeskija) – sa 161 učenicom
- PŠ Bilješevo (u okviru JU OŠ „A. Muradbegović) – sa 174 učenika

Ostale područne škole obrazuju učenike od I do V razreda osnovne škole.

Pored navedenih redovnih osnovnih škola, na osnovu Rješenja ministra Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona broj:10-38-25164-4/14 od 09.05.2014. godine, u septembru 2014. godine počela je sa radom Područna muzička škola u Kaknju u sastavu JU „Osnovna muzička škola,, Zenica, koja vrši obrazovanje djece osnovnoškolskog uzrasta u oblasti muzičke kulture.

1.2. Broj učenika i broj odjeljenja u osnovnim školama na početku školske 2018/19. godine

U školskoj 2018/19. godini u 6 redovnih osnovnih škola na području općine upisano je ukupno 3.686 učenika koji nastavu pohađaju u 184 odjeljenja. Kao i prethodne tri godine broj upisanih učenika je smanjen. Broj upisanih učenika u školskoj 2015/16 bio je 3.718, u školskoj 2016/17 3.705 učenika, a u školskoj 2017/18 3.698 učenika.

U tri osnovne škole obrazuju se učenici romske nacionalne manjine, ukupno 112 učenika (8 učenika više nego prethodne godine) i to: OŠ „Hamdija Kreševljaković“ - 67 učenika, OŠ „M.M. Bašeskija“ - 27 učenika, OŠ „15. april“ - 18 učenika.

Važno je napomenuti da se u OŠ „Hamdija Kreševljaković“ od 2013. godine implementira projekat „Uključivanje i obrazovanje Roma u Bosni i Hercegovini 2013-2015“, nastavak projekta u 2016.godini kao i „Uključivanje i obrazovanje Roma u Bosni i Hercegovini 2017-2019“ kao jednoj od tri škole u Zeničko-dobojskom kantonu. Nastava se odvija kroz 12 časova dopunske nastave za učenike romske nacionalnosti koja redovno pohađaju nastavu, ukupno 67 djece. Djeca su uključena i u vannastavne aktivnosti škole.

Sa učenicima radi profesor razredne nastave, socijalni radnik i Rom-medijator.

Inkluzivno obrazovanje, pod kojim se podrazumijeva uključenost djece s posebnim potrebama u redovan nastavni proces, implementira se u svim školama. U školskoj 2018/19. godini nastavu u osnovnim školama pohađa 36 učenika sa posebnim potrebama. 22 učenika inkluzijom su uključena u redovnu nastavu, 18 učenika imaju Rješenje Komisije za kategorizaciju uz preporuku da pohađaju nastavu u redovnom odjeljenju po prilagođenom planu i programu koji realizuju nastavnici koji sa ostalim učenicima realizuju redovan

nastavni program (inkluzivna politika), 4 učenika imaju neku medicinsku dokumentaciju. Škole nemaju logopeda, defektologa ili neko drugo stručno lice koje posebno radi sa navedenim učenicima. OŠ „Hamdija Kreševljaković“ ima 3 specijalna odjeljenja sa 13 učenika: 7 učenika kategorisano je kao LRM, 4 učenika kao UMR i 2 kao TMR. Pored navedenog učenici imaju i kombinovane poteškoće kao što su epilepsija, bronhopneumonija, disgrafija, disleksija, dislalija, daunov sindrom, oštećenje sluha, hiperaktivnost, mikrocefalija, kvadripareza i sl. Sa ovim učenicima radi stručni nastavni kadar: edukator-rehabilitator i dva logopeda. Za svakog učenika se izrađuje individualni plan i program rada prema specifičnostima učenika, a u skladu sa Planom i programom za LMR, UMR i TMR. Škola radi i po inkluzivnom programu za učenike sa poteškoćama u učenju i učešću u redovnim odjeljenjima

Brojno stanje učenika u osnovnim školama na početku školske 2018/19. godine dato je u Tabeli br 1.

Tabela 1– Brojno stanje učenika u osnovnim školama na početku školske 2018/19. Godine

R.B.	Naziv škole	Broj učenika			Broj odjeljenja		
		Centralna škola	Područne škole	ukupno	Centralna škola	Područne škole	ukupno
1.	OŠ Hamdija Kreševljaković	1.066	-	1.066	46	-	46
2.	OŠ Mula Mustafa Bašeskija	758	213	971	31	13	44
3.	OŠ Ahmed Muradbegović	181	259	440	9	15	24
4.	OŠ Rešad Kadić	161	61	222	10	5	15
5.	OŠ 15. april, Kakanj	329	186	515	17	13	30
6.	OŠ Omer Mušić	379	93	472	17	8	25
	UKUPNO	2.874	812	3.686	130	54	184

1.3. Upisno/gravitaciono područje osnovnih škola

Na osnovu člana 17. Zakona o osnovnoj školi („Službene novine Ze-do kantona „ broj:5/04, 20/07, 9/11, 4/14) i člana 24. Statuta Općine kakanj („Službene novine Općine kakanj“, broj: 4/08), Općinsko vijeće na 6. sjednici održanoj 31.3.2017. godine donijelo je Prijedlog upisnog/gravitacionog područja osnovnih škola. Prijedlog je donesen zbog problema koje su osnovne škole imale u vezi sa upisom učenika prilikom kojeg se nije poštovalo granično područje vezano za određenu školu, što je dovelo do prekomjernog povećanja broja učenika i nedostatka prostora u pojedinim školama, dok je u drugim školama situacija bila suprotna. Prilikom upisa učenika u školsku 2018/19. godinu, škole su bile dužne pridržavati se navedenog Prijedloga kako bi se riješili navedeni problemi. Učenik se suprotno Prijedlogu u školu mogao upisati samo na osnovu saglasnosti Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK. Iz podataka koje su škole dostavile evidentno je da su odstupanja od Prijedloga neznatna.

1.4. Uspjeh učenika u učenju i vladanju na kraju školske 2017/18. godine

Prema dostavljenim podacima od ukupnog broja učenika koji se ocjenjuju, pozitivan uspjeh, prije popravnih ispita ostvarilo je 3.348 učenika. Na popravni ispit upućeno je ukupno 58 učenika i svi su položili ispit . Petnaest učenika je upućeno da ponavljaju razred, a šest ih je neocijenjeno.

Napominjemo da se ocjenjivanje učenika I razreda izvodi opisno , dok se učenici od II do IX razreda ocjenjuju brojčano. Ocjenjivanje vladanja učenika od I do IX razreda izvodi se opisno.

Dalja analiza završetka 2017/18. godine dovodi nas do broja izostanaka učenika osnovnih škola koji je zaista značajan. Tako su u osnovnim školama naše općine učenici ukupno izostali 141.578 sati. To znači da je u prosjeku svaki učenik u osnovnim školama naše općine tokom godine izostao s redovne nastave 38,40 sati, od toga 36,65 sata je opravdani izostanak, a neopravdani izostanak je 1,75 sati. Ističemo da učenici u pravilu više izostaju opravdano, ali da to ne umanjuje činjenicu da je broj izostanaka u svim školama alarmantan i da je neophodno iznalaženje rješenja za smanjenje izostanaka, neopravdanih i opravdanih.

Tabela 2 – Pregled opravdanih i neopravdanih izostanaka:

R.br.	Naziv škole	Opravdani	Neopravdani	Ukupno
1.	15. april	25.079	825	25.904
2.	M. M. Bašeskija	37.095	3.260	40.355
3.	O. Mušić	19.247	252	19.497
4.	H. Kreševljaković	32.306	1.687	33.993
5.	A. Muradbegović	15.596	355	15.951
6.	R. Kadić	5.802	74	5.876
	UKUPNO	135.125	6.453	141.578

Izostanci učenika su problem koji postoji duže vrijeme, tako da je, prije svega, potrebno da se ova analiza provede na sastancima stručnih organa škola, vijećima učenika i roditelja, kao i u samim odjeljenskim zajednicama kako bi se kontinuiranim radom i aktivnim uključivanjem svih strana (stručni organi škola, roditelji, učenici, zajednica) došlo do rješenja ovog problema.

Odgojno-disciplinske mjere

Od ukupnog broja učenika, njih 3.686, koji su pohađali školsku 2017/18 u našoj općini za njih 282 izrečene su sljedeće odgojno-disciplinske mjere:

Ukor razrednika: 247 učenika
 Ukori Odjeljenjskog vijeća: 28 učenika
 Ukori direktora: 6 učenika
 Ukori Nastavničkog vijeća: 1 učenik
 Premještanja u druge škole nije bilo.

1.5. Nastavnici, stručni saradnici i ostali uposlenici u osnovnim školama na području općine Kakanj

Izvođenje nastavnog procesa, kvalitet odgojno-obrazovne djelatnosti škole, pripremljenost mladih generacija za život i nastavak školovanja u mnogome zavisi od stručnosti onih koji učestvuju u odgojno-obrazovnom procesu, nastavnika i stručnih saradnika. Nastavu u osnovnim školama realiziraju nastavnici razredne i predmetne nastave. Nastavnim planom i programom, u zavisnosti od vrste osnovne škole, utvrđuje se odgovarajuća visoka, viša stručna sprema, odnosno završen I ili II bolonjski studijski ciklus nastavničkog smjera za nastavnika razredne i predmetne nastave i stručnog saradnika.

Poslove nastavnika razredne nastave u osnovnom obrazovanju na neodređeno vrijeme može obavljati osoba koja uz uvjete propisane Zakonom ima najmanje višu školsku spremu i položen stručni ispit. Poslove predmetnog nastavnika na neodređeno vrijeme u osnovnoj školi može obavljati osoba koja uz uvjete propisane Zakonom o osnovnoj školi ima najmanje višu školsku spremu i položen stručni ispit.

U osnovnim školama na području općine Kakanj zaposleno je ukupno 414 radnika od kojih je 305 u nastavnom procesu i 109 izvan nastavnog procesa.

Broj nastavnika potrebnih za realizaciju nastave proizlazi iz sedmičnog fonda sati svakog pojedinog predmeta koji je propisan nastavnim planom i programom.

U skladu sa profilom i stručnom spremom nastavnika propisanim gore pomenutim nastavnim planom i programom, postotak stručno zastupljene nastave u osnovnim školama je 100%.

Broj zaposlenih u osnovnim školama na početku školske 2018/19. godine prikazan je u Tabeli br. 3.

Tabela 3 – Broj zaposlenih u osnovnim školama na početku školske 2018/19. Godine

R.B.	Naziv škole	Nastavno osoblje	Ostali zaposlenici	Ukupno
1.	OŠ Hamdija Kreševljaković	73	22	95
2.	OŠ Mula Mustafa Bašeskija	75	19	94
3.	OŠ Ahmed Muradbegović	37	18	55
4.	OŠ Rešad Kadić	26	13	39
5.	OŠ 15. april, Kakanj	53	18	71
6.	OŠ Omer Mušić	41	19	60
	UKUPNO	305	109	414

Tabela 4 - Kvalifikaciona struktura zaposlenih

R.B.	NAZIV ŠKOLE	VSS	VŠ	SSS	VKV	KV	NK
1.	OŠ Hamdija Kreševljaković	36	44	5	-	-	10
2.	OŠ Mula Mustafa Bašeskija	27	48	10	-	3	8
3.	OŠ Ahmed Muradbegović	12	30	8	-	-	5
4.	OŠ Rešad Kadić	20	12	3	0	-	4
5.	OŠ 15. april Kakanj	20	39	4	-	-	7
6.	OŠ Omer Mušić	15	32	4	-	3	6
	Ukupno	130	205	34	0	6	40

Nastavnike kojima se umanjuje nastavna norma u zavisnosti od broja odjeljenja, škole zbrinjavaju preraspodjelom na nivou škole unutar zakonskog okvira i profila nastavnika. Ukoliko to nije moguće škola nastavnika proglašava tehnološkim viškom. Tehnološki višak zbrinjava se na osnovu prijedloga škole i rješenja resornog ministarstva kao prioritet u drugim školama. Pojedini nastavnici rade u dvije, pa i tri osnovne škole kako bi dopunili nastavnu normu.

Za obavljanje pedagoških, pedagoško-psiholoških i bibliotekarskih poslova osnovna škola ima stručne saradnike: pedagoga i bibliotekara, a može imati i psihologa, socijalnog radnika, ljekara i druge saradnike. Broj stručnih saradnika i saradnika, te obavljanje njihovih poslova u osnovnoj školi, utvrđuje se u skladu sa Pedagoškim standardima.

Kako bi se proces implementacije modela inkluzivnog obrazovanja u osnovnim školama unaprijedio, potrebno je zapošljavanje stručnih kadrova. Prvenstveno se misli na: defektologe, logopede, surdoaudiologe, edukatore-rehabilitatore i sl.

Trenutno samo u OŠ „Hamdija Kreševljaković“ sa učenicima sa teškoćama u učenju rade stručni nastavnici: logoped-surdoaudiolog, defektolog-surdoaudiolog, edukator-rehabilitator.

1.6. Vannastavne aktivnosti i takmičenja

U svim osnovnim školama općine veliki broj učenika uključen je u vannastavne aktivnosti kroz rad niza sekcija:

OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“

- Kulturno-umjetničke sekcije: Hor 50 učenika, Mali hor 30, Ritmička sekcija 75, Modno-manekenska sekcija 20, Sekcija umjetničkog izražaja 10, Literarna sekcija 15, Likovna sekcija 35, Recitatorska sekcija 50, Dramska sekcija 30, Scenski kolaž 20, Origami 10, Kviling 10, Bosansko-hercegovačko kulturno nasljeđe 10 i Novinarska sekcija 8 učenika.

- Naučno-tehničke i nastavne sekcije: Mladi matematičari 30 učenika, Mladi fizičari 10, Engleski klub 10, Njemački klub 10, Turski klub 10, Web-stranica škole 10; CIVITAS 15 i Saobraćajna sekcija 10 učenika.
- Sportske sekcije: košarka 20 učenika, nogomet 30, rukomet 15, atletika 20, odbojka 10 i stoni tenis 10 učenika.
- Ostale sekcije: Ekološka sekcija 30 učenika, „Moj hobi“ 10, Mali kreativci 10, Kaligrafija 10 i Cvjećarska sekcija 10.
- Učeničke organizacije: PCK 10 učenika i VUŠ 26

Dodatna nastava zastupljena je u 19 grupa, dopunska u 37.

OŠ „Hamdija Kreševljaković

- Kulturno-umjetničke sekcije: Recitatorska sekcija 25 učenika, Dramska 45, Likovna 53, Literarna 48, Novinarska 40, Lutkarska 25, Folklorno-plesna 40, Ritmička sekcija 20, Mali hor 25, Školski orkestar i hor 45, Hor ilahija i kasida 30 učenika, Mali muzičari 75, Plesna sekcija 38, Ritmička sekcija 20 i Mali kreativci 54.
- Naučno-tehničke i nastavne sekcije: Hemičari 25 učenika, Saobraćajna sekcija 25, Sekcija engleskog jezika 27 učenika.
- Sportske sekcije: Prva pomoć i odbojka 40 učenika, košarka i atletika 40, mali nogomet 26, stoni tenis 24 i Šahovska sekcija 20 učenika.
- Ostale sekcije: Ekološka sekcija 60 učenika, Mali istraživači 30, Rad sa djecom romske populacije 30, Crveni krst/polumjesec 30, Rad sa djecom sa poteškoćama u učenju i učešću 30 i CIVITAS 15.

OŠ „Ahmed Muradbegović“

- Kulturno-umjetničke sekcije: Hor starijeg uzrasta 40 učenika, Folklor 40, Recitatorska sekcija 10, Dramska 30, Ritmička 20, Likovna 30, Lutkarska sekcija 10 i Literarna sekcija 10 učenika.
- Naučno-tehničke i nastavne sekcije: Matematičari 20 učenika, Fizičari 10, Engleski jezik 10, Mladi tehničari 10, Turski jezik 10 i Islamska vjeronauka 15 učenika
- Sportske sekcije: Saobraćajna sekcija 15, sportske sekcije 40 učenika.
- Ostale sekcije: Ekološka sekcija 20 učenika, Planinarska 10, Hor ilahija i kasida 30, Crveni križ 10 i Kućna radinost 10 učenika.

Učenici sedmično imaju 9 sati dodatne nastave, dok se dopunska nastava izvodi i koriguje prema stvarnim potrebama naročito u predmetnoj nastavi.

OŠ „Omer Mušić“

- Kulturno-umjetničke sekcije: Recitatorska sekcija 30 učenika, Likovna 20, Literarna 10, Lutkarska 10, Novinarska 15, Dramska 10, Novinarska 15, Ritmička 20, Folklor 10, Veliki hor 70, Mali hor 20 i Kaligrafska sekcija 10 učenika.
- Naučno-tehničke i nastavne sekcije: Saobraćajna sekcija 20, Matematička 30, Historijska 15, Geografska 15, Informatička 15, Hemičari 15, Fizičari 20 i Ekološka sekcija 20 učenika.
- Sportske sekcije: košarka 15 i stoni tenis 15.

U dodatnu nastavu uključeno je 75, a u dopunsku 147 učenika.

OŠ „Rešad Kadić“

- Kulturno-umjetničke sekcije: Dramsko-literarna, Ritmička, Hor ilahija i kasida
- Naučno-tehničke i nastavne sekcije: Mladi matematičari/fizičari, Informatičko-tehnička

- Sportske sekcije: košarka i odbojka, šahovska sekcija.
- Ostale sekcije: Narodne rukotvorine, Mladi humanisti, CIVITAS

OŠ „15. april“

- U školi je formirano 40 sekcija. U razrednoj nastavi rad sekcije odvija se po centrima aktivnosti

Napominjemo da je dosta učenika uključeno u više sekcija. Rezultate rada mnogih od ovih sekcija možemo vidjeti prilikom obilježavanja značajnih datuma, ne samo za školu, nego i za općinu. Škole sa svojim sekcijama uvijek se rado odazovu na poziv za učešće na nekoj od manifestacija. Trud i vrijedan rad učenika koji učestvuju u vannastavnim aktivnostima rezultira izvanrednim plasmanima na svim takmičenjima.

1.7. Saradnja među školama

Saradnja među osnovnim školama na području općine Kakanj postoji, ali odvija se uglavnom kroz takmičenja u znanju i sportu. Zajedničkih projekata u pravom smislu riječi nema. Međutim, škole su dale niz konkretnih prijedloga za poboljšanje buduće saradnje: učešće škole gosta na priredbi, organizacija festivala na nivou općine na kojima bi se promovirala kulturna i historijska bogatstva naše općine i približila se učenicima i zajednici, organizacija takmičenja u znanju iz ostalih predmeta (svi predmeti osim matematike, fizike, informatike, engleskog jezika i vjeronauke), podsticanje stvaralaštva kroz dramske, likovne, literarne i druge susrete učenika na nivou općine Kakanj, priprema i predstavljanje zajedničkih projekata. Općinsko takmičenje iz historije prvi je zajednički projekat osnovnih škola općine Kakanj. Kad je riječ o saradnji osnovnih i srednjih škola ona se uglavnom odvija kroz posjete učenika IX razreda srednjim školama s ciljem profesionalne orijentacije. Srednja tehnička škola i OŠ „Hamdija Kreševljaković“ saraduju na projektu koji se odnosi na ekologiju i selektivno prikupljanje otpada.

1.8. Školski timovi

U cilju poboljšanja nastavnog procesa škole su formirale Školske timove, izradile plan i program rada i realizirale mnoge aktivnosti. OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“ ima formiran Tim za razvoj i Tim za inkluziju sa planiranim programom rada. Prioriteti ovih timova su: izgradnja zajednice, uspostavljanje inkluzivnih vrijednosti, razvijanje škole za sve, organiziranje podrške različitostima, organiziranje učenja i mobiliziranje resursa. U OŠ „15. april“ postoje: Tim za inkluziju, Razvojni tim i Tim za unapređenje odgojno-obrazovnog rada. U saradnji sa učenicima, roditeljima i zajednicom, OŠ „Omer Mušić“ formirala je: Tim za unapređenje odgojno-obrazovnog rada, Tim za podsticanje saradnje i zajedničkih aktivnosti sa roditeljima i Tim za inkluziju. OŠ „Rešad Kadić“ ima formiran Tim za razvoj. OŠ „Hamdija Kreševljaković“ od 2013. godine ima formirane timove ne samo na nivou Nastavničkog vijeća i pedagoške službe, već i na nivou Vijeća roditelja. Školski razvojni tim formiran je u OŠ „Ahmed Muradbegović“. Tim školu i zajednicu o svojim aktivnostima informiše putem Nastavničkog vijeća, Vijeća roditelja, Vijeća učenika i roditeljskih sastanaka. Na osnovu broja i raznolikosti formiranih timova da se zaključiti da škole vrijedno rade na podsticanju bliže saradnje onih koji su uključeni u školske procese.

1.9. Saradnja sa roditeljima

Saradnja sa roditeljima odvija se kroz individualne razgovore sa roditeljima (informacije), roditeljske sastanke, Vijeće roditelja, radionice, okrugle stolove, predavanja, zajedničke

seminarime sa učenicima i nastavnicima, učešće roditelja na časovima kroz prezentaciju svoga zanimanja i razne manifestacije koje organizuje škola (priredbe, druženja, takmičenja i sl.). Nastavnici i uprava škole nastoje roditeljima olakšati pristup informacijama kada su oni, iz opravdanih razloga, spriječeni da dođu u školu. Termini za informacije daju se u obje smjene upravo zbog potreba roditelja. Roditeljima su na raspolaganju i dežurni pedagozi i pomoćnici direktora. Škole se, za sada, susreću uglavnom sa manjim problemima zanemarivanja djece od strane roditelja u smislu nedovoljne brige o obavezama i pravima djeteta. U takvim situacijama razrednici i pedagoška služba imaju veoma važnu ulogu. Radi se prvenstveno o socijalno ugroženim porodicama, nepotpunim porodicama, porodicama romske nacionalnosti, roditeljima koji su u sukobu sa zakonom i sl. Veći problem predstavljaju roditelji učenika koji imaju teškoća u praćenju redovne nastave. U takvim situacijama potrebno je učenike uputiti na ocjenu sposobnosti i po potrebi izvršiti kategorizaciju na osnovu čega bi škola bila dužna prilagoditi i izraditi Prilagođeni program, specifičan za svakog učenika (prilagođen prvenstveno sposobnostima, mogućnostima i potrebama učenika). Prema važećem Zakonu za osnovnu školu, škola nema mehanizme kojima bi roditelja „natjerala“ da dijete uputi na ocjenu sposobnosti s ciljem adekvatnog tretmana i realizacije odgojno-obrazovnog procesa u skladu sa njegovim preostalim sposobnostima i praćenja razvoja ukupnih dječijih sposobnosti, sa precizno definisanim i vremenski određenim ciljevima napredovanja u odgoju i obrazovanju u skladu sa sposobnostima djeteta. Škola ima i zakonsku mogućnost da angažuje i druga stručna lica u radu sa takvom djecom kao što su logopedi, defektolozi, psiholozi i sl. Sve škole imaju veoma dobru saradnju sa Vijećem roditelja.

1.10. Stanje školske infrastrukture i realizirani projekti

Pored savremenih nastavnih planova i programa i kompetentnih nastavnika za kvalitetno obrazovanje veoma je bitan i ambijent u kojem se odvija proces učenja.

Stanje školskih objekata prema raspoloživim podacima nije na zavidnom nivou. Problem održavanja školskih objekata ne rješava se u potrebnoj mjeri zbog nedostatka finansijskih sredstava. Kako bi se poboljšali uslovi rada, škole u saradnji sa raznim institucijama i organizacijama realiziraju brojne projekte i kontinuirano rade na iznalaženju novih načina finansiranja tih projekata.

Opremljenost nastavnim sredstvima i pomagalima je solidna, bibliotečki fond zadovoljava, ali ga je neophodno stalno obnavljati novim naslovima i stručnom literaturom.

Bez obzira na okolnosti, svaka osnovna škola se trudi da realizira projekte od značaja za unapređenje nastavnog procesa :

OŠ „Hamdija Kreševljaković“ je imala značajna ulaganja u održavanje škole od početka školske 2017/18. Iz vlastitih sredstava izvršeno je krečenje i farbanje školskih prostorija. Vlastitim sredstvima izvršeno je i čišćenje metalne unutrašnje krovne konstrukcije sale za TZO, popravke i krečenje unutrašnjih zidova sale, farbanje koševa, te urađena nova zaštita zidova i radijatora OSB pločama cca 4.000 KM. Postavljene su nove podne obloge u kabinetu informatike. Iz vlastitih sredstava, učešćem Zavoda za plabniranje i izgradnju Općine Kakanj, te donacijom JU Vodokom Kakanj urađeni učenički toaleti u prizemlju sa kabinom za učenike sa poteškoćama u kretanju, čime je okončana potpuna sanacija i rekonstrukcija svih učeničkih i nastavničkih toaleta u školi. Učešćem Općine Kakanj realiziran je projekat „Proizvodnja sapuna“ sekcije mladih hemičara, čime je nabavljen dio namještaja i laboratorijskog pribora za kabinet hemije, te materijali, kalupi i ambalaža za sapune u ukupnom iznosu od 2.400, 00 KM. Ovim projektom zaprimili smo molbu novih donatora za učešće u nastavku projekta kako bi se u narednoj školskoj godini, pored sapuna, izrađivale iukrasne mirisne svijeće.

Prodajm proizvoda učenici će uz voditelja sekcije osigurati dalju nabavku pribora za nastavu hemije. Trnaestog aprila organiziran je Proljetni školski bazar prodajnog karaktera. Učenici, roditelji i uposlenici su prodajom suvenira, nakita, kolača, hrane i sl. prikupili 4.000 KM. Taj novac je uz donacije načelnika i Worl Visiona usmjeren na kupovinu školskih ormarića. Ormarići su dio projekta uvođenja školskih uniformi za učenike, nastavnike i tehničko osoblje. Pretposljednji dan nastavne godine organiziran je Bazar razmjene i simbolične prodaje, odnosno kupovine udžbenika kako bi roditeljima i učenicima početak školske 2018/19.godine bio olakšan u smislu nabavke udžbenika i školskog pribora. U fazi izrade je projekat u saradnji sa PH International, a koji se odnosi na zajedničko djelovanje RPZ Policijske stanice Kakanj i škole. Aktivnosti se odnose na rad saobraćajne sekcije.

U OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“, u protekloj školskoj godini realizirani su sljedeći projekti: iz vlastitih sredstava izdvojeno: 10.750,00 KM za dovršetak promjene stolarije, 8.275,00 KM za zamjenu namještaja i neophodne opreme i alata; u vrijednosti od 702,00+300,00 KM Worl-Vision finansirao je neophodan alat za izgradnju i popravke. Cementara Kakanj donirala je polovnu računarsku opremu za kabinet informatike u centralnoj školi, a Općina Kakanj u vrijednosti 7.500,00 KM put za 30 učenika i nastavnika u Tursku (Folklorna grupa). Škola je ušla u katalog projekata JPP Ze-do kantona za energetske utopljanje područne škole u Tršću u saradnji sa Ministarstvom privrede Ze-do kantona i resornim ministarstvom u vrijednosti 200.000,00 KM.

Osnovna škola „Omer Mušić“ u prethodnoj godini realizovala je veliki projekat pod nazivom „Zaštita škole“ koji se odnosi na zaštitu škole od raznih vrsta katastrofa. U okviru ovog projekta su educirani nastavnici, učenici, roditelji i ljudi iz zajednice. Urađen je put za evakuaciju oko škole kao i vježba evakuacije od požara u centralnoj/matičnoj školi u Brežanima u kojoj su učestvovala sve relevantne službe grada Kakanja. Izmijenjen je dio električne instalacije, te nabavljena razna oprema protiv požara. Kompletno su sanirani i toplotno izolirani objekti područnih škola u mjestima Čelikovina i Bištrani. Postavljen je dio unutrašnje stolarije u centralnoj školi Brežani. Kroz plan razvoja škole proširena je mreža video-nadzora u centralnoj školi u cilju bezbjednosti učenika i prevencije vršnjačkog i drugih oblika nasilja. Realizovali su se projekti edukacije učenika (radionice) – prevencija i zaštita djece na internetu ispred Grupe za zaštitu djece i mladih općine Kakanj, a u toku je realizacija projekta sa općinom Kakanj „Unapređenje vannastavnih aktivnosti u školi“. NVO „Alternative“ Kakanj kroz projekat „Obrazovanje za sve“ uložila je sredstva u vanjsku stolariju u PŠ „Nažbilj“ i realizovala sa psihologom iz Centra za mentalno zdravlje Kakanj i pedagoškom službom škole radionice sa učenicima PŠ „Čelikovina“ vezane za inkluzivno obrazovanje. U objektu centralne škole u Brežanima urađena je sanacija zidova i plafona u pojedinim kabinetima i hodnicima škole.

Osnovna škola „Rešad Kadić“ je u saradnji sa firmom Moj san projekat „Knjiga je čovjekov najbolji prijatelj“. Nabavljeno je 16 naslova (100 knjiga). U centralnoj i PŠ Krševac ugrađen je video nadzor (5.900 KM).

Osnovna škola „15. april“ u protekloj godini realizovala je projekat „Energetske efikasnosti“ za centralnu školu u vrijednosti od cca 300.000,00 KM. Odobreni su projekti „Program inkluzije romske djece u osnovno obrazovanje na području OŠ „15. april“ koji finansira Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke (6.000,00 KM), te projekat razvijanja patriotizma kod učenika koji finansira Općina Kakanj (1.600,00 KM). Što se tiče materijalno-tehničkog osavremenjavanja nastavnog procesa, radilo se na modernizaciji kabinetske nastave: izmjena

dotrajale stolarije, zamjena školskog namještaja, bogaćenje bibliotečkog fonda, multimedijalna oprema, rekonstrukcija kabineta turskog jezika.

2. STANJE U SREDNJIM ŠKOLAMA NA PODRUČJU OPĆINE KAKANJ

2.1. Broj srednjih škola

1. Gimnazija „Muhsin Rizvić“ Kakanj
2. Srednja tehnička škola „Kemal Kapetanović“
3. Mješovita srednja škola Kakanj

2.2. Broj učenika i broj odjeljenja u srednjim školama na početku školske 2018/19. godine

Ove školske godine tri srednje škole na području općine pohađaju 1.304 učenika, što je za 72 učenika manje u odnosu na prethodnu školsku godinu.

U svim školama nastava je stručno zastupljena, izvode je nastavnici sa odgovarajućom stručnom spremom i profilom prema prihvaćenom nastavnom planu i programu, a manji broj časova je verificiran prema Uputstvu za angažovanje nestručnih nastavnika za verifikovano i instruktivno izvođenje nastave u školskoj 2018/19. godini, koje je Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona dostavilo školama.

U svim školama nastava se odvija u dvije smjene.

Broj učenika romske nacionalnosti je 9: Srednju tehničku školu pohađa 6 učenika (1 učenik I razred, 2 učenika II razred i 3 učenika IV razred), Mješovitu srednju školu pohađaju 3 učenika (1 učenik I razred, 2 učenika II razred, dok u Gimnaziji nema upisanih učenika romske nacionalnosti).

Prethodnu školsku godinu uspješno su završila 3 učenika romske nacionalnosti: Mješovitu srednju školu.

U školama nisu formirana posebna odjeljenja za učenike sa posebnim potrebama. Učenici sa poteškoćama u razvoju svoje obrazovne potrebe zadovoljavaju kroz uključenost u redovno obrazovanje (inkluzivna nastava), te je na taj način osobama sa različitim oblikom individualnosti omogućeno aktivno i ravnopravno sudjelovanje u društvu. Svi takvi učenici uključeni su u redovni nastavni proces prema prilagođenom nastavnom planu i programu koji prave sami nastavnici.

Tabela 1 – Broj učenika srednjih škola na početku školske 2018/19. Godine

R.br.	Naziv škole	Broj učenika	Broj odjeljenja
1.	Mješovita srednja škola Kakanj	521	24
2.	STŠ “Kemal Kapetanović“ Kakanj	474	20
3.	Gimnazija “Muhsin Rizvić“ Kakanj	309	14
	UKUPNO	1.304	58

Kao i prethodne školske godine i ove godine je najveći broj učenika upisan u Mješovitu srednju školu –521 učenika koji su raspoređeni u 24 odjeljenja. Učenici ove škole obrazuju se za 7 zanimanja : zavarivač, bravar, frizer, vozač motornih vozila, elektroenergetičar, prodavač i kuhar i tri tehnička zvanja: rudarski tehničar, građevinski i poslovno-pravni tehničar.

Srednju tehničku školu ove školske godine pohađa 474 učenika raspoređenih u 20 odjeljenja. Učenici se obrazuju u 4 struke: ekonomska, elektrotehnička, mašinska i saobraćajna, za slijedeća zanimanja: ekonomski, bankarski i mašinski tehničar, tehničar drumskog saobraćaja i elektrotehničar energetike.

Ponovo se najmanji broj učenika opredijelo za gimnazijsko obrazovanje - 309 učenika upisano je u kakanjsku gimnaziju. Raspoređeni su u 14 odjeljenja.

2.3. Uspjeh učenika u učenju i vladanju na kraju školske 2017/18.

Na kraju školske 2017/18. godine učenici srednjih škola postigli su slijedeći uspjeh:

Mješovita srednja škola – na kraju nastavne godine 13 učenika nije završilo razred.

Srednja tehnička škola „Kemal Kapetanović“- 3 učenika nisu završila razred.

Gimnazija „Muhsin Rizvić“ – popravnom ispitu pristupilo je 16 učenika i svi su uspješno završili razred.

Kao i svake godine zabrinjava neredovno pohađanje nastave. Prema izvještajima naših škola broj izostanaka nastavnih sati učenika na kraju školske 2015/2016 godine iznosio je 72.300 što je 50,84 sati po učeniku, na kraju školske 2016/17. taj broj porastao je na 78.313 izostanaka, odnosno 56,91 sati po učeniku, dok je na kraju školske 2017/18 zabilježeno 80.558 izostanaka, odnosno 58,54 sata po učeniku. Iz navedenog proizlazi da svaki učenik nije prisutan na nastavi oko deset dana. Iako je problem velikog broja izostanaka prisutan već duže vrijeme, dovoljan značaj ne pridaju mu ni škole ni ostali subjekti sistema odgoja i obrazovanja, pa tako izostaje iznalaženje mjera i aktivnosti za njegovo smanjenje.

Tabela 2 – Pregled opravdanih i neopravdanih izostanaka na kraju školske 2017/18. godine

R.br.	Naziv škole	Opravdani	Neopravdani	Ukupno	Sat/učenik
1.	Mješovita srednja škola Kakanj	28.901	4.917	33.818	62,62
2.	STŠ “Kemal Kapetanović“ Kakanj	27.844	2.230	30.074	60,63
3.	Gimnazija “Muhsin Rizvić“ Kakanj	15.908	758	16.666	50,19
	Ukupno	72.653	7.905	80.558	58,54

Odgojno–disciplinske mjere

Od ukupnog broja učenika koji su pohađali školsku 2017/18 (1.304) na našoj općini za njih 398 izrečene su sljedeće odgojno-disciplinske mjere:

Ukor razrednika: 169 učenika

Ukor Odjeljenjskog vijeća: 92 učenika

Ukor direktora: 43 učenika

Ukor Nastavničkog vijeća: 94 učenika

Premještaja u druge škole nije bilo.

1.4. Nastavnici stručni saradnici i ostali uposlenici u srednjim školama na području općine Kakanj

Izvođenje nastavnog procesa i kvalitet odgojno-obrazovne djelatnosti škole zavise od stručnosti onih koji učestvuju u odgojno-obrazovnom procesu, nastavnika i stručnih saradnika.

U srednjim školama na području naše općine direktno u nastavi angažiran je 148 uposlenika (V, VI i VII stepena stručne spreme), a njihov broj proizlazi iz sedmičnog fonda sati svakog pojedinog predmeta koji je propisan nastavnim planom i programom; van nastavnog procesa su 41 uposlenik (direktori, pomoćnici direktora, pedagozi, bibliotekari, administrativno–financijski radnici, domari, radnici na održavanju čistoće).

Pregled zaposlenih radnika u srednjim školama na početku šk. 2018/19. godine

Broj zaposlenih radnika	STŠ „Kemal Kapetanović“	Mješovita srednja škola Kakanj	Gimnazija „Muhsin Rizvić“
U nastavnom procesu	45	70	33
Van nastavnog procesa	10	14	17
Ukupno	55	84	50

Svi nastavnici imaju propisanu stručnu spremu i profil zanimanja, što znači da je sva nastava stručno zastupljena.

Veliki broj nastavnika iz sve tri srednje škole dopunjava normu u drugoj školi, na području općine, ali i šire (Zenica, Zavidovići, Breza).

Tehnološki višak se zbrinjava, u skladu sa Pravilnikom o zbrinjavanju tehnološkog viška na području Zeničko–dobojskog kantona, putem konkursa. Komisija za zbrinjavanje tehnološkog viška izdaje rješenje o tehnološkom višku svim zaposlenim koji u matičnim školama budu proglašeni tehnološkim viškom zbog nedostatka nastavnih sati. Prema važećim kriterijima tehnološki višak se prijavljuje na javne konkurse za popunu upražnjenih radnih mjesta u školama Zeničko–dobojskog kantona i po tom osnovu ima prednost prilikom zapošljavanja.

Pedagoški zavod Zenica vrši redovan nadzor nad radom nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u svim školama, kontinuirano prati njihov rad i vrši ocjenjivanje rada prema važećem pravilniku koji regulira ovu oblast.

Osim toga, praćenje rada nastavnika redovna je obaveza direktora i pedagoga svake škole.

1.5. Vannastavne aktivnosti

U razvijanju učeničkih vještina, pored osnovnog edukacijskog programa, značajan doprinos daju i vannastavne aktivnosti. One obuhvataju različite aktivnosti učenika u školi i organizaciji škole izvan programa redovne nastave, gdje učenici mogu proširiti svoja interesovanja. Slobodnijom organizacijom, planskim izvođenjem i raznovrsnijim sadržajima vannastavnih aktivnosti zadovoljavaju se posebne sklonosti i interesovanja učenika, te su integralni dio odgojno-obrazovnog rada škole. Ove aktivnosti su od posebnog značaja, kako za učenike, tako i za odgojno-obrazovne ustanove.

Svoje znanje i vještine srednjoškolci naših škola dopunjavaju kroz aktivnosti u nizu sekcija koje rade pod stručnim nadzorom nastavnika: Kulturno-umjetničke sekcije: Dramska, Recitatorska, Horska, Novinarska, Ljubitelji književnosti i filma; Naučno-tehničke sekcije: Informatičari, Mladi električari, Mladi mašinci; Sportske sekcije: nogomet, košarka, odbojka;

ostale sekcije: Sekcije stranih jezika, Likovna, Kaligrafska, Sociološka, Psihološka, Filozofska, Sekcija matematičara, Ekološka, Debatna, Saobraćajna, Mladi ekonomisti.

Aktivnim učešćem u radu sekcija učenici ne samo da proširuju svoja znanja, nego i razvijaju interesovanje za društveno-koristan rad i osposobljavaju se za aktivno učestvovanje u društvenom životu jer vrijeme ispunjavaju konstruktivno i kreativno. Uvijek su prisutni na kulturnim i sportskim manifestacijama i javnim aktivnostima u lokalnoj zajednici.

Kao i svake školske godine kakanjski gimnazijalci učestvovali su na brojnim takmičenjima van općine Kakanj i osvajali nagrade: na Kantonalnom takmičenju iz matematike dva učenika osvojila su 2. mjesto i 1 učenica 3. mjesto; na Regionalnom takmičenju iz engleskog jezika učenik je osvojio 1. mjesto. Učenici Mješovite srednje škole Kakanj nisu učestvovali na takmičenjima van općine. Učenici Srednje tehničke škole „Kemal Kapetanović“ učestvovali su na kantonalnim takmičenjima iz matematike, fizike i informatike. 1 učenik osvojio je 1. mjesto na takmičenju iz informatike. Učenice rukometne ekipe osvojile su treće mjesto na kantonalnom takmičenju.

1.6. Saradnja među školama

Saradnja među svim školama sa područja općine Kakanj je kontinuirana i ogleda se kroz rad Aktiva direktora osnovnih i srednjih škola. Organiziraju se zajedničke posjete svim manifestacijama u organizaciji Općine Kakanj i kakanjskih udruženja.

1.7. Školski timovi

Od tri srednje škole na području općine Kakanj, samo Mješovita srednja škola ima formiran jedan tim – Školski razvojni tim.

1.8. Saradnja sa roditeljima

Saradnja škola sa roditeljima planirana je i odvija se uglavnom kroz roditeljske sastanke koji mogu biti opći i odjeljski. Opći roditeljski sastanak organizira se za učenike prvog razreda, a cilj mu je upoznavanje roditelja sa Pravilima škole, pravima i dužnostima učenika i roditelja. Ovakav roditeljski sastanak organizira se i za učenike trećeg razreda zbog organizacije naturalne ekskurzije. Planirana su tri odjeljska roditeljska sastanka. Sadržaj roditeljskih sastanaka proizlazi iz rezultata ostvarenih na polugodištu i problema koji se uoče u toku nastave. Pedagog škole priprema teme koje se realizuju na roditeljskom sastanku. Individualna saradnja sa roditeljima ostvaruje se organizovanim susretima razrednika i roditelja u terminima koji odrede razrednici. Škole dobru saradnju ostvaruju sa Vijećima roditelja.

1.9. Stanje školske infrastrukture i realizirani projekti

U protekloj školskoj godini u Mješovitoj srednjoj školi realiziran je projekat „*Jačanje srednjeg stručnog obrazovanja*“ koji je finansirala Vlada Švicarske, a odnosi se na opremanje radionica za izvođenje praktične nastave za zanimanja zavarivač i bravar. U toku je i realizacija projekta opremanja prostora za izvođenje praktične nastave za zanimanje kuhar koji finansira Worl Vision u vrijednosti od 6.000 KM. Škola je kroz realizaciju projekta nabavke multimedijalnih nastavnih sredstava, dobila tri LCD televizora (3.000 KM). Srednja tehnička škola „Kemal Kapetanović“ u prošloj školskoj godini realizirala je projekat „*Sutra ćemo biti mladi vozači*“. Projekat su finansijski podržali Općina Kakanj i Adriatic osiguranje.

U Gimnaziji protekle školske godine nije bilo realiziranih projekata u koje su uložena financijska sredstva iz bilo kojeg izvora finansiranja.

Što se tiče stanja školskih objekata, za dvije srednje škole možemo reći da je zadovoljavajuće -Mješovita srednja škola i Srednja tehnička škola nastavu izvode u objektima koji trenutno ne zahtijevaju značajnija ulaganja, ali bi u skorije vrijeme trebalo zamijeniti krov na objektu Srednje tehničke škole. Škola je napravljena 1968. godine sa rokom trajanja od 40 godina s obzirom na vrstu materijala od kojeg je napravljena.

U Gimnaziji je u saradnji sa World Vision organizacijom realiziran projekat pomoću kojeg nabavljena oprema za kvalitetnije izvođenje nastavnog procesa. Vrijednost projekta je 3.500 KM. U toku je realizacija projekta energetske efikasnosti u saradnji sa federalnim Ministarstvom prostornog uređenje i kantonalnim Ministarstvom za obrazovanje, nauku, kulturu i sport. Osim toga, u cilju postizanja energetske efikasnosti potrebno je izmijeniti dotrajalu vanjsku stolariju u svim prostorijama, zamijeniti krov na zgradi škole (škola je pokrivena kancerogenim „salonit“ pločama starim 30-tak godina), postaviti kosi krov iznad svlačionica (objekat uz gradsku sportsku dvoranu), jer postojeći ravni krov, zbog dotrajalosti, propušta oborinske vode, što može uzrokovati urušavanje stropa. Tadaođer, sanaciju i zamjenu zahtijevaju i oštećene i dotrajale podne obloge čije sadašnje stanje predstavlja opasnost po sigurnost učenika i osoblja škole. Sala za tjelesni odgoj zahtijeva zamjenu parketa koji je dotrajavao, kao i postavljanje već pomenutog kosog krova iznad svlačionica. Imajući u vidu činjenicu da salu koriste dvije škole, tj. oko 850 učenika, te sportski klubovi nakon nastave i u dane vikenda na osnovu Pravilnika o korištenju školskih dvorana („Sl. novine ZE-DO kantona“ br. 5/2008 i 14/2009), parket bi se morao što prije zamijeniti radi sigurnosti učenika i nastavnika. Općina i Zavod za planiranje i izgradnju općine Kakanj bi trebali uložiti napore, u skladu sa svojim mogućnostima, da se kvalitetno pojača osvjetljenje prostora između zgrade gimnazije i fiskulturne sale na način kako je to učinjeno u dvorištu ispred Gradske biblioteke i Omladinskog centra kako se ne bi dešavale krađe i ostale neprihvatljive aktivnosti (razbijanje stakala, okupljanje ovisnika o alkoholu i drogama, oštećenja i otuđenje metalnih predmeta sa zgrade škole i fiskulturne sale) u ovom prostoru. Osim toga, Policijska stanica Kakanj bi trebala pojačati svoje obilaske u večernjim i noćnim satima u ovom području i oko škole. Također, bilo bi potrebno sprovesti u djelo idejno rješenje „Učionica u prirodi“, tj. urediti na adekvatan način zelenu površinu (školsko dvorište) koje bi koristili svi učenici škole za vrijeme pauza. Već je realizirana prva faza (priprema terena za sadnju, uklanjanja suvišnih stabala, orezivanje grana postojećih stabala, dosipanje zemlje, uklanjanje panjeva, i sl.). U drugoj fazi bi bilo potrebno: uraditi stazu sa ivičnjacima, montirati stolove, postaviti klupe, postaviti korpe za otpatke, izvršiti sadnju cvijeća oko stabala, montirati veliki okrugli betonski stol sa pripadajućim klupama.

Kada je u pitanju opremljenost škola nastavnim sredstvima i pomagalicama, uvijek za istim ima potrebe, naročito u školama u kojima se odvija i praktična nastava gdje je najveći problem nedostatak repromaterijala. Ove probleme škole uspijevaju djelimično riješiti iz vlastitih i donatorskih sredstava, ali je to često nedovoljno za kvalitetno izvođenje nastave. Također, nedostaju nastavna sredstva i pomagala za kabinete hemije, biologije, geografije, historije, matematike. Većina namještaja je stara i neophodna je nova nabavka. Općina Kakanj, u skladu sa svojim mogućnostima, pomaže realizaciju projekata čiji cilj je poboljšanje kvaliteta nastavnih i vannastavnih aktivnosti.

Bibliotečki fond kojim raspolažu Mješovita srednja škola i Srednja tehnička škola zadovoljava potrebe učenika i nastavnika škole za kvalitetnu realizaciju nastave, gimnazijski bibliotečki fond najvećim dijelom čini propisana lektira. U sve tri škole nedostaju pomagala za izvođenje nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja (odbojkaške i košarkaške lopte).

ZAKLJUČAK

U informaciji smo nastojali dati što sadržajnije prikaz stanja u školstvu na području općine Kakanj. Skupština Zeničko–dobojskog kantona je osnivač svih škola i one posluju na principu trezorskog poslovanja. U svakodnevnom radu susreću se sa nizom problema, posebno finansijske prirode, jer sredstva koja Kanton izdvaja za srednje obrazovanje često nisu dovoljna za izmirenje osnovnih materijalnih troškova. Bez obzira na to planirani nastavni i vannastavni sadržaji za školsku 2017/2018. godinu su realizirani. Višegodišnji problem smanjenja broja učenika izražen je i u ovoj godini. Ipak, najuočljiviji problem jeste veliki broj izostanaka sa nastavnih sati. I ranije analize podataka koje škole dostavljaju su pokazale postojanje ovog problema. Kako broj izostanaka sa nastavnih sati ima tendenciju rasta, i kako su do sada izostale aktivnosti na iznalaženju mjera za rješavanje problema izostanaka sa nastavnih sati, predlažemo da se hitno pronađe način na koji bi se osigurao kontinuiran rad i aktivno uključivanje stručno razvojnih grupa u školama, kao i roditelja učenika na rješavanju ovog problema. Osjetan je nedostatak stručnih saradnika naročito defektologa, a dijelom i psihologa koji bi radili sa učenicima koji imaju teškoća u praćenju redovne nastave usljed psiho-fizičkog stanja.

Predlažemo da se općinskim budžetom za narednu godinu planiraju sredstva namijenjena za finansiranje projekata koji su predloženi za poboljšanje saradnje među školama (festivali, dodatna takmičenja, kulturno-historijske posjete, literarne i dramske susrete na nivou općine Kakanj).

Takođe, predlažemo povećanje dosadašnjih sredstava namijenjenih za finansiranje troškova odlaska na kantonalna, federalna i ostala takmičenja, jer imamo sve veći broj učenika koji postižu izvanredne rezultate na svim nivoima.

OBRAĐIVAČ

Služba za društvene djelatnosti, boračka pitanja
raseljena lica, izbjeglice i povratnike

PREDLAGAČ

Općinski načelnik
Nermin Mandra